KOULUTUSPOLUT

Mahdollisuus osallisuuteen -hanke

Diakonia-ammattikorkeakoulu ja Suomen Romanifoorumi SRF

Euroopan unionin osarahoittama

MAHDOLLISUUS OSALLISUUTEEN

Diak

SRF SUOMEN ROMANIFOORUMI

Mahdollisuus osallisuuteen

- Käynnissä 1.9.2023-31.8.2026 Helsingissä, Vantaalla, Espoossa ja Lohjalla.
- Toteuttajina Diak ja SRF. Osarahoittajana Euroopan unioni.
- Kaiken ikäisille romanitaustaisille. Edistää hyvinvointia, osallisuutta, yhteisöllisyyttä sekä polkuja kohti omia unelmia. Antaa konkreettisia vinkkejä, välineitä ja tukea oman sekä perheen hyvinvoinnin rakentamiseen. Rakentaa vahvaa paikallista toimijuutta.
- Koostuu innostavista teemapäivistä, omaa arkea tukevista ryhmistä, aidoista kohtaamisista sekä etäkahvilahetkistä. Toteutuksen keskiössä paikallisyhdistysten rooli ja toiminnan juurrutus.

Kuva: Dimitri Grönfors / SRF

Minne hakisin?

Hyvä aloittaa pohtimalla: Mistä pidän? Mitkä asiat kiinnostavat minua? Mitä haluaisin tehdä tulevaisuudessa? Mihin olen valmis käyttämään paljon aikaa?

Jos se on vaikeaa niin voi myös aloittaa miettimällä mitä en ainakaan tekisi ja mitkä asiat eivät kiinnosta ollenkaan.

Opintopolku on hyvä kanava, jonka kautta voi tarkastella millaisia koulutuksia on olemassa, mitä ne pitää sisällään ja kuinka kauan ne kestävät. Koulutukseen tutustumisen lisäksi on fiksua googlettaa millaisiin ammatteihin koulutuksella työllistyy.

Tutustuminen opintoihin: Avoin yliopisto, TUVA koulutus, opinto-ohjaajat.

Euroopan unionin osarahoittama
MAHDOLLISUUS OSALLISUUTEEN
Diak
SRF SUOMEN ROMANIFOORUMI

KOULUTUSPOLUT

Lukio: Yleistutkinto, joka antaa yleistietotasoista osaamista ja jatko-opintokelpoisuuden.

Ammattikoulu: Työelämäkeskeisiä tutkintoja. Löytyy perustutkintoja, ammattitutkintoja ja erikoisammattitutkintoja. Antaa jatko-opintokelpoisuuden.

Kaksoistutkinto: Lukion ja ammattikoulun yhteistutkinto, jolloin ammatillisen tutkinnon lisäksi suoritat tiettyjä lukion opintoja sekä teet viisi ylioppilaskoetta.

Ammattikorkeakoulu: Työelämäkeskeisiä korkeakoulutasoisia opintoja. Käytännönläheinen vaihtoehto, jossa opiskelu on hiukan koulumaisempaan ja opintoihin kuuluu viisi kuukautta työharjoittelua. Löytyy AMK ja YAMK.

Yliopisto: Monenlaisia mahdollisuuksia, ei aina selkeää reittiä työelämään. Pääaineesta riippuen opinnot voivat olla hyvin tiukkarakenteisia tai hyvin vapaamuotoisia vaatien itsenäistä opinto-otetta. Sivuaineet tuovat lisämahdollisuuksia erilaiseen osaamiseen. Löytyy kandi- ja maisteri sekä tohtori.

Euroopan unionin osarahoittama

MAHDOLLISUUS OSALLISUUTEEN

Diak

SRF SUOMEN ROMANIFOORUMI

KOULUTUSPOLUT

TUVA: Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, joka on tarkoitettu oppivelvollisuusikäiville sekä muille vaikka toisen asteen tutkintoa oleville. Koulutus kestää enintään vuoden ja laajuus on 38 viikkoa. Opiskelet omien tavoitteiden ja osaamistarpeiden mukaan. Koulutuksen jälkeen voit hakea ammatilliseen koulutukseen tai lukioon.

Saat valmiudet suorittaa lukio/ammattikoulutuksen, selkeän suunnitelman opintoihin ja työelämään sekä tukea jatko-opintojen ja uran valintaan. Koulutukseen on ympärivuotinen haku. Koulutukseen voi hakea myös ilman peruskoulutodistusta.

TELMA: Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, joka on tarkoitettu niille, joilla vakava vamma tai sairaus aiheuttaa laaja-alaisen tuen tarvetta. Koulutus kestää 1-3 vuotta ja sen laajuus on 60 osaamispistettä. Koulutus antaa taidot selvitä arjesta, kehittää omatoimisuutta, mahdollitaa tutustumisen työelämään sekä kehittää työelämäosaamista. Koulukohtaiset hakuajat.

Miten haen (2 aste)?

Yhteishaku monesti helmikuusta maaliskuuhun, jossa voi hakea lukioon, ammatillisiin perusopintoihin, vaativan erityisen tuen ammattilliseen koulutukseen, TUVA, TELMA ja kansanopistojen oppivelvollisten linjat.

Ammattikouluun hakemisessa vaikuttaa hakijan koulumenestys, viimeaikainen koulutausta sekä mahdollinen työkokemus. Ammatilliseen koulutukseen voi joidenkin koulujen kohdalla hakea ympärivuotisesti jatkuvassa haussa.
Pistelaskuri: Yhteishakulaskuri Yhteishaun valintapistelaskuri – Opintopolku

Lukioon hakiessa ratkaiseva on peruskoulun päättötodistuksen arvosanojen keskiarvo poislukien musiikki, liikunta, käsityöt, tekniikka sekä valinnaiset. Voi olla pääsy- ja soveltuvuuskokeita erityislinjoilla. Harrastukset voivat myös edesauttaa linjakohtaisissa haussa. Hyväksyttävissä keskiarvoissa on koulukohtaisia ja hakuvuosikohtaisia eroja. Yleisesti ottaen alinkeskiarvo on 7. Aikuislukioihin voi joidenkin koulujen kohdalla hakea ympärivuotisesti jatkuvassa haussa.

Miten haen (korkeakoulut)?

Ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteishaut toteutetaan koulutuskohtaisesti kolmena eri ajankohtana. Yliopiston hauista suurinosa on syksyllä. Ammattikorekakoulujen osalta voi löytyä myös yhteishaun ulkopuolisia yksittäisiä hakuja, näistä löytyy tietoa itse koulun sivuilta.

1. Yhteishaku monesti tammikuussa, vieraskieliset koulutukset, Taideyliopiston koulutukset ja Tampereen yliopiston teatterityön koulutus.

2. Yhteishaku monesti maaliskuussa, syksyllä alkavat suomen- ja ruotsinkieliset koulutukset.

3. Yhteishaku monesti elo-syyskuussa, tammikuussa alkaviin koulutuksiin.

Todistusvalinnan lisäksi korkeakouluihin haku voi sisältää soveltuvuuskokeita, pääsykokeita ja haastatteluja. Hakuehdot tulee tarkistaa koulutuskohtaisesti.

Euroopan unionin osarahoittama

MAHDOLLISUUS OSALLISUUTEEN

Diak

SRF SUOMEN ROMANIFOORUMI

Valmentavat kurssit

Monet eri tahot järjestävät korkeakouluhakuihin liittyviä valmennuskursseja. Kursit ovat yleensä koulutuskohtaisia ja monesti maksullisia. Niistä voi kuitenkin olla hyötyä, etenkin on itsenäinen opiskelu ja valmistautuminen tuntuu vaikealta.

Pääsykokeista löytyy esimerkkitehtäviä netistä, joiden kautta voit arvioida omaa osaamistasoasi ja kokeen mahdollista vaativuutta. Niiden kautta voit myös pohtia valmentavan kurssin hyödyllisyyttä. Esimerkkisivustoja:

AMK valmennuskurssi esimerkkimateriaalit - Ammattikorkeavalmennus.fi
Harjoittele AMK-valintakokeeseen | Etusivu | Opintopiste
Esimerkkitehtävät – Ammattikorkeakouluun.fi

Vanhoja valintakokeita | Helsingin yliopisto (helsinki.fi)
Valintakokeet - Yliopistovalinnat.fi

Vinkkejä itsenäiseen opiskeluun

Jokainen opiskelee ja valmistautuu omalla tavallaan. Erilaisia tapoja on siis hyvä testata ja kokeilla mikä toimii parhaiten itselle:

- Ääneen lukeminen: voi auttaa tekstin ymmärtämisessä ja siihen keskittymisessä > voi myös äänittää ja kuunnella myöhemmin esim. liikkuessa paikasta toiseen.

- Flash cards: käsitteiden, asioiden, päivämäärien, faktojen kirjoittaminen korteille selityksineen.

- Ajatuskartta: asiakokonaisuuksien hahmottaminen karttamaisesti isommalle paperille.

- Muistiinpanojen tekeminen: värikynät, post-it laput, piirrustukset yms.

- Opiskelukaveri: joka jonka kanssa opiskelet yhdessä.

Euroopan unionin osarahoittama

MAHDOLLISUUS OSALLISUUTEEN

Diak

SRF SUOMEN ROMANIFOORUMI

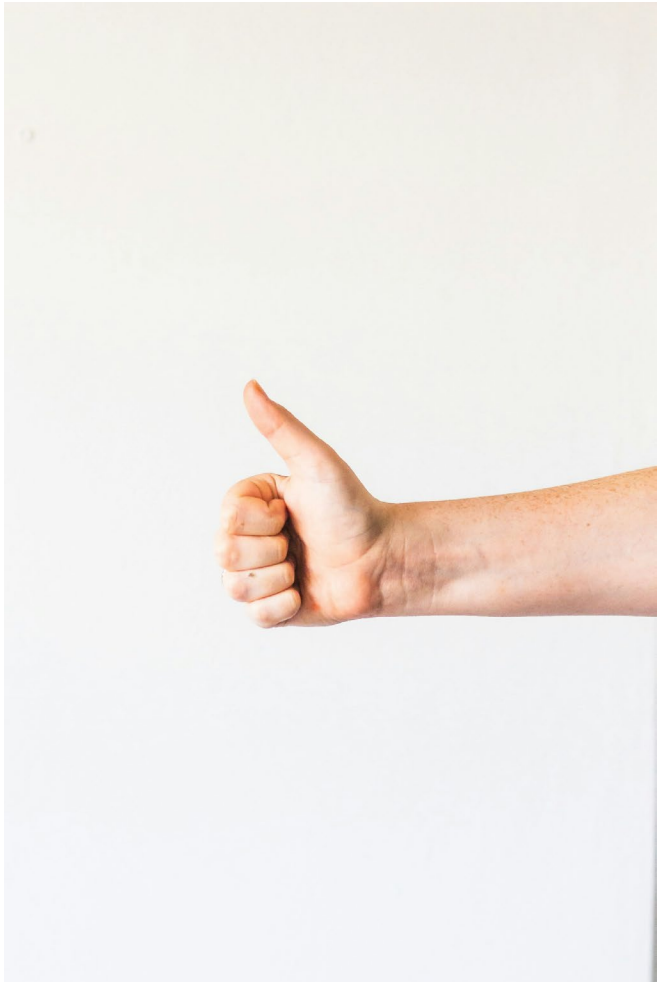
Eli siis…

Valitse sinua kiinnostava ala: Opintoja valitessa on hyvä miettiä mistä juuri sinä olet kiinnostunut ja mitä haluat tehdä jatkossa.

Selvitä alan/kouluun haun vaatimukset: Mitä juuri tämä ala ja koulutus vaativat? Miten kouluun haetaan ja milloin?

Valmistaudu: Valmistaudu hakuun. Huolehdi, että sinulla on kaikki paperit. Valmistaudu pääsykokeeseen parhaasi mukaan. Sitoudu yrittämään.

Älä stressaa: Monet eivät pääse ensimmäisellä yrittämällä kouluun. Ja jos et pidäkään opinnoista niin voit aina vaihtaa suuntaa.

MAHDOLLISUUS OSALLISUUTEEN – TARTU TILAISUUTEEN

Osallisuutta kasvattamassa, hyvinvointia lisäämässä,
polkuja rakentamassa ja yhteisöllisyyttä vahvistamassa.

Katri Janerko
p. 050 598 8459
katri.janerko@diak.fi

Euroopan unionin osarahoittama

MAHDOLLISUUS OSALLISUUTEEN

Diak

SRF SUOMEN ROMANIFOORUMI